

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

26.3.2009

B6-0174/2009

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Satu Hassi

Verts/ALE-ryhmän puolesta

arktisten alueiden suojelua koskevasta kansainvälisestä sopimuksesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma arktisten alueiden suojelua koskevasta kansainvälisestä sopimuksesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Maailman ilmatieteellisen järjestön ja Kansainvälisen tiedoneuvoston yhteisenä aloitteena käynnistetyn kansainvälisen polaarivuoden, jolla pyritään saamaan parempia havaintoja maapallon napa-alueista ja ymmärtämään niitä paremmin,
 - ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan unionista ja arktisesta alueesta (KOM(2008)0763),
 - ottaa huomioon Brysselissä 5. maaliskuuta 2009 pidetyn arktisten alueiden muutosta käsittelevän konferenssin,
 - ottaa huomioon 9. lokakuuta 2008 antamansa päätöslauselman arktisten alueiden hallinnasta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että arktisten alueiden suojelemiseksi ei ole nykyisin mitään monenvälisiä standardeja ja säännöksiä,
- B. ottaa huomioon, että meriliikenne arktisilla vesillä on lisääntynyt räjähdysmäisesti viime vuosina, mikä johtuu kasvaneesta mielenkiinnosta avomerellä tapahtuvaa öljyn- ja kaasunporausta kohtaan ja lisääntyneestä risteilyalusliikenteestä sekä Luoteisväylän tarjoamista tulevaisuudennäkymistä,
- C. ottaa huomioon, että arktisilla alueilla saattaa olla noin 20 prosenttia maapallon toistaiseksi löytämättömistä öljy- ja kaasuvaroista, ja on huolissaan siitä, mitä näiden varojen kaupallinen hyödyntäminen merkitsee arktisten alueiden ainutlaatuiselle ympäristölle,
- D. ottaa huomioon, että arktisen alueen ilmasto-olot ovat jo muuttuneet niin, että esimerkiksi inuitit eivät enää voi käyttää perinteisiä metsästystapoja, sillä jää on liian ohut kelkoille, kun taas villieläinkannat, esimerkiksi jääkarhut, mursut ja ketut, ovat vaarassa menettää suuren osan elinympäristöstään,
- E. ottaa huomioon, että arktisten alueiden jakautuminen eri oikeudenkäyttövaltojen piiriin saattaa johtaa mittaviin selkkauksiin eri maiden välillä,
- F. toteaa, että alueen geopoliittinen neutraloiminen mahdollistaisi napa-alueiden lähellä elävien kansojen yhteistyön lisäämisen,
- G. ottaa huomioon, että EU- ja ETA-maat muodostavat yli puolet Arktisen neuvoston jäsenmäärästä,

1. kehottaa neuvostoa ja komissiota käynnistämään kansainväliset neuvottelut, jotta saadaan tehtyä jo voimassa olevan Etelämannerta koskevan sopimuksen kaltainen kansainvälinen sopimus arktisten alueiden suojelusta ja jotta arktisista alueista tulisi rauhan ja yhteistyön vyöhyke, jolla harjoitetaan pelkästään rauhanomaista toimintaa ja josta ei käydä suvereniteettikiistoja;
2. korostaa, että on toteutettava toimia, joilla vältetään sotilaallisen läsnäolon voimistuminen arktisilla alueilla ja kehitetään turvallisuusyhteistyötä alueella, jotta arktiset alueet pysyisivät vähäisten jännitteiden alueina;
3. ottaa huomioon, että arktisten alueiden ympäristö on haavoittuva ja fossiilisten polttoaineiden käytön jatkuva lisääntyminen ei sovi yhteen maailmanlaajuisen ilmastonsuojelun kanssa, ja kehottaa siksi komissiota ja neuvostoa keskeyttämään aluksi näiden alueiden mineraalivarojen kartoittamisen tai niiden kaivun lisäämisen 50 vuodeksi;
4. kehottaa komissiota varmistamaan, että merenkulun turvallisuutta koskevia kansainvälisiä määräyksiä tiukennetaan alueen erityisen herkissä osissa tekemällä tarvittavia tarkistuksia Kansainvälisen merenkulkujärjestön määräyksiin ja pyrkimällä luomaan arktisilla alueilla navigointia koskevat säännöt;
5. kehottaa komissiota käynnistämään neuvottelut Venäjän viranomaisten kanssa merenkulun vapauden ja kulkuoikeuden turvaamiseksi ja mahdollisten uusien laivareittien ekologisen kestävyysvarmistamiseksi;
6. kehottaa neuvostoa ottamaan arktiset alueet EU:n ja Venäjän tulevan huippukokouksen esityslistalle;
7. on syvästi huolissaan ilmastomuutoksen vaikutuksista alueen alkuperäisväestön elämään pidemmän päälle, kun otetaan huomioon sekä ympäristö yleensä (jääpeitteen ja ikiroudan sulaminen, merenpinnan kohoaminen ja tulvat) että luonnollinen elinympäristö (jääpeitteen vetäytyminen aiheuttaa ongelmia jääkarhujen ruokailutottumuksille), ja korostaa, että kaikki arktisen alueen kansat ja kansakunnat on otettava täysimääräisesti mukaan kansainvälisellä tasolla mahdollisesti tehtäviin asiaa koskeviin päätöksiin ja otettava niissä huomioon;
8. muistuttaa, että arktisten alueiden jääpeitteen muutokset vaikuttavat maailmanlaajuisesti merenpintaan, rannikkokaupunkeihin ja alaviin alueisiin ja että ikiroudan sulaminen vapauttaa valtavasti jäätynyttä hiiltä, josta osa vapautuu metaanina, mikä voimistaa maailmanlaajuisia kasvihuoneilmiöitä; kehottaa siksi komissiota ja neuvostoa varmistamaan, että arktisiin alueisiin on niiden ilmastoa koskevien vaikutusten ja ainutlaatuisen luonnonympäristön vuoksi kiinnitettävä erityistä huomiota, kun EU laatii kantaansa Kööpenhaminassa joulukuussa 2009 pidettävää ilmastomuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen sopimuspuolten 15. konferenssia varten;
9. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin, Venäjän, Kanadan ja Yhdysvaltojen hallituksille sekä alueellisille yhteistyötoimijoille.